

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

รายงานการพัฒนาเอกสารประกอบการเรียนการสอน เรื่องเพลงเรือมกะโน้บดึงตอง (ระบำตักแตนตำข้าว) กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระที่ 3 นาฏศิลป์ สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเมืองสุรินทร์ สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ปีการศึกษา 2559 สรุปผลการสร้างและพัฒนา ดังนี้

1. สรุปผลการศึกษา
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

รายงานการพัฒนาเอกสารประกอบการเรียนการสอน เรื่องเพลงเรือมกะโน้บดึงตอง (ระบำตักแตนตำข้าว) กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระที่ 3 นาฏศิลป์ สำหรับเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเมืองสุรินทร์ สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ปีการศึกษา 2559 พบว่า

1. ผลการหาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการเรียนการสอน เรื่องเพลงเรือมกะโน้บดึงตอง (ระบำตักแตนตำข้าว) กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระที่ 3 นาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเมืองสุรินทร์ สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ปีการศึกษา 2559 คะแนนเฉลี่ยการทำแบบฝึกกิจกรรมและแบบทดสอบ สำหรับนักเรียนจากการเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 17.88 ค่าประสิทธิภาพของการใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอนระหว่างเรียน (E_1) เท่ากับ 89.99 ส่วนคะแนนการสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนจากการเรียนด้วยเอกสารประกอบการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 34.63 ค่าประสิทธิภาพของการใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอนหลังเรียน (E_2) เท่ากับ 88.75 จากการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียน โดยใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอนเพลงเรือมกะโน้บดึงตอง (ระบำตักแตนตำข้าว) มีประสิทธิภาพ $89.99/88.75$ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ $80/80$ ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 1 ที่ตั้งไว้

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ปีการศึกษา 2559 โดยใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอน เรื่องเพลงเรือมกะโน้บติงตอง (ระบำตึกแตนตำข้าว) กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระที่ 3 นาฏศิลป์ จากการทำแบบทดสอบ ก่อนเรียนเท่ากับ 16.54 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.46 คิดเป็นร้อยละ 42.37 คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบหลังเรียนเท่ากับ 34.63 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.15 คิดเป็นร้อยละ 88.75 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ผลการศึกษาค่าดัชนีประสิทธิผลจากการเรียนด้วยเอกสารประกอบการเรียนการสอน เรื่องเพลงเรือมกะโน้บติงตอง (ระบำตึกแตนตำข้าว) กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระที่ 3 นาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเมืองสุรินทร์ สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ปีการศึกษา 2559 โดยใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอน มีค่าเท่ากับ 0.8918 หรือคิดเป็นร้อยละ 89.18 แสดงว่าผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 89.18

4. ผลการวิเคราะห์การสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนต่อเอกสารประกอบการเรียน การสอน เรื่องเพลงเรือมกะโน้บติงตอง (ระบำตึกแตนตำข้าว) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจ ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยรวม อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.42 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.51 เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจาก มากไปหาน้อย ได้แก่ ขนาดของเล่มเอกสารฯ หยิบใช้ง่าย สะดวกในการนำไปใช้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 รองลงมาคือ ความสวยงามและความชัดเจนของภาพ ที่ใช้ประกอบในเอกสารประกอบการเรียนการสอน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.74 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.45 และฉันมีความสุขที่ได้เรียนรู้เรื่องเพลงเรือมกะโน้บติงตอง (ระบำตึกแตนตำข้าว) ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.74 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.45

อภิปรายผล

จากผลรายงานการพัฒนาเอกสารประกอบการเรียนการสอน เรื่องเพลงเรือมกะโน้บติงตอง (ระบำตึกแตนตำข้าว) กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระที่ 3 นาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเมืองสุรินทร์ สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ปีการศึกษา 2559 อภิปรายผลได้ ดังนี้

1. การพัฒนาเอกสารประกอบการเรียนการสอน เรื่องเพลงเรือมกะโน้บติงตอง (ระบำตึกแตนตำข้าว) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเมืองสุรินทร์ สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ปีการศึกษา 2559 พบว่า ประสิทธิภาพของเอกสาร

ประกอบการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระที่ 3 นาฏศิลป์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 17.88 ค่าประสิทธิภาพของการใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอนระหว่างเรียน (E_1) เท่ากับ 89.99 ส่วนคะแนนการสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน จากการเรียนด้วยเอกสารประกอบการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ย 34.63 ค่าประสิทธิภาพของการใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอนหลังเรียน (E_2) เท่ากับ 88.75 จากการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียน โดยใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอนการสอน มีประสิทธิภาพ 89.99/88.78 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจาก ครูมีการวิเคราะห์และสาเหตุของปัญหา จากการเรียนการสอนในปีการศึกษา 2556-2558 ซึ่งจะพบว่าในช่วง 3 ปีที่ผ่านมาคะแนนเฉลี่ยวิชานาฏศิลป์ ยังอยู่ในระดับที่ต่ำและมีแนวโน้มลดลงทุกปี ทั้งนี้เป็นผลสืบเนื่องมาจากสภาพการจัดการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติในวิชานาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 นับจากอดีตจนถึงปัจจุบันมีลักษณะเป็นรูปธรรม และเนื้อหาบางหัวข้อค่อนข้างยากโดยเฉพาะการสอนทักษะปฏิบัติท่ารำ ซึ่งสาเหตุเกิดจากการที่ครูจัดกิจกรรมนาฏศิลป์แบบเดิม ๆ คือ นักเรียนฝึกปฏิบัติเพลงและท่ารำตามแบบแผนนาฏศิลป์ โดยครูเป็นผู้สาธิตแล้วนักเรียนปฏิบัติตามครูโดยครูและนักเรียนไม่ได้ออกแบบท่ารำเอง ทำให้ขาดความมั่นใจ ไม่กล้าคิดกล้าแสดงออก กลัวผิดตามแบบแผน ครูและนักเรียนจึงขาดการคิดสร้างสรรค์ในการคิดประดิษฐ์ท่ารำ ทำให้ท่ารำมีไม่มาก ไม่สอดคล้องกับขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม นักเรียนขาดความภูมิใจในการส่งเสริมการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยและภูมิปัญญาท้องถิ่น อีกปัจจัยหนึ่ง คือ ยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไป ศิลปะการแสดงของชาวตะวันตกเข้ามาแทรกซึมในรูปแบบต่าง ๆ อย่างมาก โดยเฉพาะสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยทำให้รูปแบบการแสดงนาฏศิลป์พื้นเมืองแบบดั้งเดิมที่ควรอนุรักษ์ไว้ที่เกิดจากภูมิปัญญาของชาวบ้านที่เป็นมรดกสพสมโภช งานบุญประจำปีในท้องถิ่นนั้น ๆ การแสดงการเล่นพื้นบ้านสนุกสนานรื่นเริงของชาวบ้านแทบจะไม่มีให้นักเรียนได้ชม แต่กลับเริ่มมีการแสดงพื้นเมืองแบบสร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่ให้เป็นการแสดงเชิงธุรกิจมากขึ้น รูปแบบมีการรวบรัดให้ทันสมัยหรือมีการสร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่ให้ดูสวยงาม โดดเด่น สนุกสนาน จนทำให้นักเรียนสนใจและชมชอบการแสดงนาฏศิลป์แบบสร้างสรรค์มากกว่าการแสดงนาฏศิลป์พื้นเมืองแบบดั้งเดิม และยิ่งวิชานาฏศิลป์เป็นวิชาทักษะปฏิบัติ ถ้าสถานศึกษาหรือครูผู้สอนไม่ให้ความสำคัญและไม่ปลูกฝังค่านิยมให้นักเรียนช่วยกันอนุรักษ์การแสดงนาฏศิลป์พื้นเมืองท้องถิ่นของตนเองไว้ ศิลปะการแสดงเหล่านี้จะเลือนหายไปตามกาลเวลาทำให้นักเรียนขาดเจตคติที่ดีต่อการแสดงนาฏศิลป์พื้นเมือง ส่งผลให้นักเรียนไม่มีความมั่นใจในการแสดงออกทางนาฏศิลป์ และไม่สามารถนำชุดการแสดงพื้นเมืองในท้องถิ่นไปแสดงเพื่อบริการชุมชนได้ เป็นไปตามหลักการและแนวความคิดของ สุวิทย์ มูลคำ (2551 : 44) ที่ได้เสนอแนะขั้นตอนการผลิตเอกสารประกอบการสอนไว้ เช่น วิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุจากการเรียนการสอน ศึกษารายละเอียดในหลักสูตร เลือกเนื้อหาที่เหมาะสมแบ่งเป็นบทเป็นตอนหรือเป็นเรื่อง เขียนเนื้อหาในแต่ละตอน รวมทั้งภาพประกอบ แผนภูมิและข้อทดสอบให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

ศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลเป็นต้น นอกจากนั้นยังเป็นไปตามหลักการแนวคิดของ นฤตล ดาวดวง (2554 : 24) ที่กล่าวว่า การสร้างเอกสารประกอบการเรียนที่มีคำถามส่งเสริมความคิด มีแบบฝึก ท้ายบทนั้นควรสร้างให้เหมาะสมกับความสามารถและวัยของผู้เรียนแบบฝึกควรดึงดูดใจ ทำทหาย ความสามารถและให้นักเรียนฝึกฝนบ่อย ๆ และที่สำคัญครูต้องคำนึงอยู่เสมอว่า ฝึกอย่างไรจึงจะทำให้ เด็กคิดเป็นในการสร้างเอกสารประกอบการเรียนและแบบฝึกที่มีคุณภาพ ต้องคำนึงถึงหลักจิตวิทยา ด้วย เพราะการเรียนการสอนจะได้ผลดีควรใช้เอกสารประกอบการเรียน การสอน ที่มีแบบฝึกที่ เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน จากการสร้างและพัฒนาเอกสารประกอบการเรียนการสอนตามที่กล่าวมา ข้างต้น ส่งผลให้ครูผู้สอนและผู้เรียน มีเอกสารประกอบการเรียนการสอน ที่มีประสิทธิภาพและ สามารถนำไปใช้ได้จริง ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อังคณา เพ็งมณี (2550 : 64) ได้ทำการศึกษาการใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ วิชานาฏศิลป์ เรื่อง ลีลานาฏศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้ศึกษา สร้างและพัฒนาขึ้น ผลการศึกษาพบว่า เอกสารประกอบการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ วิชานาฏศิลป์ เรื่องลีลานาฏศิลป์ ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้สอนสร้างและพัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.87/81.32 ซึ่งสูงกว่า เกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วงเดือน พลบูรณ์ (2551 : 112) ที่ได้ทำการศึกษา การใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอน เรื่อง เชื้อประยุตต์เทิดไท้องค์ราชันย์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการศึกษาพบว่า เอกสารประกอบการเรียน การสอน เรื่อง เชื้อประยุตต์เทิดไท้องค์ราชันย์ กลุ่ม สาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพร้อยละ 81.28/82.50 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้คือ 80/80 และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ โกสุม สวัสดิ์พูน (2555 : 90-91) ที่ได้ศึกษาผลการใช้เอกสารประกอบการเรียนรู้นาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ ระเบ้านางรองรำลึก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการศึกษาพบว่า เอกสารประกอบ การเรียนรู้นาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ ระเบ้านางรองรำลึก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.10/82.83 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ อีกทั้งยังสอดคล้องกับผลการวิจัย ของ มยุรี รังสิตพล (2551 : 47) ได้ทำการศึกษา การพัฒนาเอกสารประกอบการเรียนการสอน เรื่อง ฟ้อนทอผ้าไหมแพรวา กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้สอนสร้างและพัฒนาขึ้น พบว่า มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.09/85.14 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.01 ที่เป็นเช่นนี้เพราะผู้วิจัยศึกษาขั้นตอนการผลิต เอกสารประกอบการเรียนการสอนของ สุวิทย์ มูลคำ (2551 : 44) เช่น วิเคราะห์ปัญหาและ สาเหตุจากการเรียนการสอน ซึ่งอาจได้มาจากการสังเกต การวิเคราะห์เนื้อหาสาระและผลการเรียนรู้ ที่คาดหวัง เขียนเนื้อหา ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจนำไปปรับปรุงแก้ไข ทดลองใช้ ปรับให้มีความสมบูรณ์ ยิ่งขึ้นนอกจากนั้นการเขียนเอกสารประกอบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นยังเขียนเป็นลักษณะ

ความเรียงซึ่งทำให้สื่อความหมายได้ง่าย อีกทั้งการเขียนความเรียง ยังเป็นการให้ข้อมูลที่ เป็นข้อเท็จจริง (Information Text) มาช่วยในการเขียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ยองไย แสนอดุม (2553 : 60) ที่กล่าวว่า การเขียนด้วยรูปแบบความเรียง มีความเหมาะสม สำหรับการเขียนในเอกสารประกอบการสอน จึงเลือกใช้การเขียนความเรียง ในการเขียนเชิงอธิบาย คือ การชี้แจงสั่งสอนอธิบายให้เกิดความเข้าใจรวมทั้งเกิดความรู้ เป็นการให้ความกระจ่างเรื่องใด เรื่องหนึ่งเหมาะสมกับข้อเขียนที่ต้องการให้ความรู้แก่ผู้เรียน โดยเอกสารประกอบการสอนที่ผลิตขึ้น มีส่วนประกอบได้แก่ ส่วนนำ ส่วนเนื้อหา และส่วนอ้างอิง ซึ่งผลการวิจัยเป็นไปตามสมมุติฐาน ข้อที่ 1

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ปีการศึกษา 2559 โดยใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอน เรื่องเพลงเรือมกะโน้บติงตอง (ระบำตึกแต่นตำข้าว) กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระที่ 3 นาฏศิลป์ จากการทำแบบทดสอบ ก่อนเรียนเท่ากับ 16.54 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.46 คิดเป็นร้อยละ 42.37 คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบหลังเรียนเท่ากับ 34.63 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.15 คิดเป็นร้อยละ 88.75 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 ที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจาก การเรียนรู้โดยใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอน เรื่องเพลงเรือมกะโน้บติงตอง (ระบำตึกแต่นตำข้าว) กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระที่ 3 นาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ดำเนินการอย่างมีกระบวนการ เนื่องจากผู้ศึกษาได้วิเคราะห์ ปัญหาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนในปี 2556-2558 ซึ่งพบว่าในช่วง 3 ปีที่ผ่านมาคะแนนเฉลี่ย วิชานาฏศิลป์ ยังอยู่ในระดับที่ต่ำและมีแนวโน้มลดลงทุกปี ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากการจัดการเรียน การสอนวิชานาฏศิลป์ที่ผ่านมา มีเนื้อหาในหลักสูตรโดยไม่คำนึงถึงสภาพแวดล้อม ประเพณีและ วัฒนธรรม ผู้วิจัยจึงสร้างและพัฒนาเอกสารประกอบการเรียนการสอน เรื่องเรือมกะโน้บติงตอง (ระบำตึกแต่นตำข้าว) ซึ่งเป็นเนื้อหาที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม วัฒนธรรม ประเพณีของจังหวัด สุรินทร์อย่างแท้จริง เหมาะสมกับระดับของนักเรียน โดยการสร้างแบบทดสอบก่อนเรียนวัดความรู้ พื้นฐานการเรียน จากนั้นสร้างเอกสารประกอบการเรียนการสอนเพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน ของนักเรียนและครูผู้สอนในวิชานาฏศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระที่ 3 นาฏศิลป์ เรื่องเพลงเรือมกะโน้บติงตอง (ระบำตึกแต่นตำข้าว) ในเอกสารประกอบการ เรียนทั้งหมดมี 8 ตอน และตอนที่ 8 แบบทดสอบหลังเรียนพร้อมเฉลย ใบงานแต่ละเรื่อง ซึ่งเป็น แบบวัดความรู้ ความสามารถของนักเรียนอันเป็นผลมาจากการเรียนการสอน ตลอดจนผลที่เกิดขึ้น จากการฝึกทักษะเป็นประสบการณ์ต่าง ๆ ซึ่งเน้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมโดยครูสาธิตและให้นักเรียน ปฏิบัติตามจนเกิดความชำนาญและประเมินผลอย่างหลากหลาย จึงทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้

สร้างสรรค์ มีความมั่นใจและมีความสุข ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาสุนทรียภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2544 : 12-21) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้เพื่อพัฒนาสุนทรียภาพมี 3 คือ ทฤษฎีของความเหมือน เป็นการเรียนรู้สุนทรียภาพ โดยการเลียนแบบทฤษฎีความแตกต่าง เป็นการเรียนรู้สุนทรียภาพโดยแสวงหาความแตกต่าง และทฤษฎีของความเป็นฉันทเรียนรู้สุนทรียภาพโดยแสวงหาตัวเอง ทฤษฎีทั้ง 3 นี้ มีการผสมผสานกัน ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้สิ่งใหม่จึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วงเดือน พลบูรณ์ (2551 : 112) ได้ทำการศึกษาการใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอน เรื่อง เชิงประยุกต์ เกิดไต่องค์กราชนัย กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยเอกสารประกอบการเรียนการสอน เรื่อง เชิงประยุกต์เกิดไต่องค์กราชนัย กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชูมาศ เรือนพระจันทร์ (2550 : 68) ได้ทำการ ศึกษาการพัฒนาและผลการใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระที่ 3 นาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ21101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการใช้สื่อวัตกรรมการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระที่ 3 นาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ21101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระที่ 3 นาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ14101 ในระยะเวลา 3 ปี สูงขึ้น อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ โกสม สวัสดิ์พูน (2555 : 90-91) ที่ได้ศึกษาผลการใช้เอกสารประกอบการเรียนรู้ นาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ ระบายางรองรำลึก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียนการรู้นาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ ระบายางรองรำลึก หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐาน ข้อที่ 2

3. ผลการศึกษาค่าดัชนีประสิทธิผลของเอกสารประกอบการเรียนการสอน

เรื่องเรือมกะโน้บติงตอง (ระบ่าตักแตนตำข้าว) กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระที่ 3 นาฏศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีค่าเท่ากับ 0.8918 หรือคิดเป็นร้อยละ 89.18 แสดงว่านักเรียน มีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 89.18 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ .50 ที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจากวิธีการสอนเรือมกะโน้บติงตอง มีกิจกรรมที่สนุกสนาน เนื้อหาสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ นอกจากนั้น นาฏศิลป์ ยังเน้นการส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นคนคิดอย่างสร้างสรรค์ ำรงแจ่มใส เกิดความสามัคคีในหมู่คณะ ทำให้รู้จักดนตรีและบทเพลงต่าง ๆ และเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพที่ดี หากผู้ใดมีความสนใจใฝ่เรียนรู้หรือ มีพรสวรรค์ทางด้านนาฏศิลป์ ก็สามารถนำความรู้ความสามารถเป็นพื้นฐานนำไปประกอบอาชีพและสร้างชื่อเสียงได้ในอนาคต วิธีการสอนเรือมกะโน้บติงตอง

มีกิจกรรมที่สนุกสนานและนำไปใช้ในงานมงคลและงานรื่นเริงที่จัดขึ้นในท้องถิ่น ผู้เรียนจึงเกิดการเรียนรู้ได้ดีจึงช่วยแก้ปัญหา การเรียนการสอนนาฏศิลป์ที่ไม่ประสบผลสำเร็จในอดีตได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะเนื้อหาบางหัวข้อค่อนข้างยากและการสอนทักษะปฏิบัติท่ารำ ซึ่งสาเหตุเกิดมาจากการที่ครูจัดกิจกรรมนาฏศิลป์แบบเดิม ๆ คือ นักเรียนฝึกปฏิบัติเพลงและท่ารำตามแบบแผนนาฏศิลป์ โดยครูเป็นผู้สาธิตแล้วนักเรียนปฏิบัติตามครูโดยครูและนักเรียนไม่ได้ออกแบบท่ารำเองทำให้ขาดความมั่นใจ ไม่กล้าคิดกล้าแสดงออก กลัวจะผิดตามแบบแผน สอดคล้องกับหลักการของกระทรวงศึกษาธิการ (2552 : 184) ที่กล่าวว่า กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะเป็นกลุ่มสาระที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจินตนาการทางศิลปะ ชื่นชมความงาม มีสุนทรียภาพ ความมีคุณค่า ซึ่งมีผลต่อคุณภาพชีวิตมนุษย์ กิจกรรมทางศิลปะช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม ตลอดจนการนำไปสู่การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้นักเรียน มีความเชื่อมั่นในตนเอง

อันเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพได้และสอดคล้องกับหลักการของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 (2551 : 25-26) ที่กล่าวถึงการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นักเรียนจะต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ ที่หลากหลาย เป็นเครื่องมือที่จะนำพาตนเองไปสู่เป้าหมายของหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับผู้เรียน อาทิ กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ กระบวนการสร้างความรู้ กระบวนการคิด กระบวนการทางสังคม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหา กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง กระบวนการปฏิบัติ ลงมือทำจริงทุกกระบวนการ นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของโกสุม สวัสดิ์พูน (2555 : 90-91) ได้วิจัยผลการใช้เอกสารประกอบการเรียนรู้นาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ ระบายนางรองรำลึก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการศึกษาพบว่า ค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียน โดยใช้เอกสารประกอบ การเรียนการรู้นาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ ระบายนางรองรำลึก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เท่ากับ 0.6019 แสดงว่านักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 60.19 และยิ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วงเดือน พลบูรณ์ (2551 : 112) ที่ได้ทำการศึกษา การใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอน เรื่อง เชื้อประยูกต์เทิดไถ่องค์ราชันย์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 พบว่า ดัชนีประสิทธิผลของเอกสารประกอบการเรียนการสอน เรื่อง เชื้อประยูกต์เทิดไถ่องค์ราชันย์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.76 แสดงว่านักเรียนที่เรียนด้วยเอกสารประกอบการเรียนการสอน เรื่อง เชื้อประยูกต์ เทิดไถ่องค์ราชันย์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีคะแนนเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 76 ซึ่งผลการวิจัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ข้อที่ 3 ทั้งนี้แผนการจัดกิจกรรม

การเรียนรู้ ที่ใช้คู่กับเอกสารประกอบการเรียนการสอนนาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ ชุด ระบาย
 คุณธรรมแปดประการ ผู้วิจัยสร้างขึ้นทั้งหมด 4 แผน มีคะแนนรวมเฉลี่ยเท่ากับ 4.74
 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.17 แสดงว่าแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
 มีองค์ประกอบเหมาะสมและมีคุณภาพในระดับมากที่สุดซึ่งก็รวมไปถึงการเตรียม ความพร้อมของครู
 ก่อนทำการสอน อีกทั้งครูยังมีความรู้ความเข้าใจ ในเนื้อหาอย่างดี ซึ่งเป็นไปตามหลักการของ
 เขียน วันทนีย ตระกูล (2552 : 15) ที่กล่าวว่า การวางแผนการสอนทำให้ผู้สอนทราบล่วงหน้า
 ว่าจะสอนอะไร เพื่อจุดประสงค์ใด สอนอย่างไรและวัดประเมินผลโดยวิธีใด เป็นการเตรียมตัว
 ให้พร้อมก่อนสอนตามที่ครูผู้สอนได้วางแผนการสอนอย่างถูกต้อง ตามหลักการย่อมช่วยให้เกิด
 ความมั่นใจในการสอน ทำให้สอนได้ครอบคลุมเนื้อหาสอนอย่างมีแนวทาง และมีเป้าหมาย
 และเป็นการสอนที่ให้คุณค่าแก่ผู้เรียน ดังนั้น ผู้สอนจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ
 ความหมาย ความสำคัญ ลักษณะขั้นตอนในการจัดทำและหลักการวางแผนการสอน ตลอดจน
 ลักษณะของแผนการสอนที่ดี เพื่อส่งผลให้การเรียนการสอนดำเนินไปสู่จุดหมายปลายทางที่กำหนดไว้
 อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ มาลา โพธิสว่าง (2551 : 87) ได้ศึกษา
 การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนโดยใช้รูปแบบแผนการเรียนรู้ แบบบูรณาการ กลุ่มสาระ
 การเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหนองจันทร์ สำนักงาน
 เขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า ประสิทธิภาพของแผนการสอน กลุ่มสาระ
 การเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพด้านกระบวนการ
 และประสิทธิภาพด้านผลลัพธ์ สูงกว่าเกณฑ์ เท่ากับ 87.04/92.00 และมีความคิดสร้างสรรค์
 ทั้งก่อนและหลังการใช้แผนการสอน โดยมีความคิดสร้างสรรค์หลังการใช้แผนสูงกว่าก่อนการใช้แผน
 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 อีกทั้งยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชูมาศ เรือนพระจันทร์
 (2550 : 68) ที่ได้ทำการศึกษาการพัฒนาและผลการใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอน กลุ่มสาระ
 การเรียนรู้ศิลปะ สาระที่ 3 นาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ21101 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า
 จากแผนและสื่อวัตกรรมซึ่งมีประสิทธิภาพสูง สามารถทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 ทั้งก่อนเรียนและหลังเรียนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ แตกต่างกันทุกหน่วยการเรียนรู้ ซึ่งผลการวิจัย
 เป็นไปตามสมมติฐาน ข้อที่ 3

4. นักเรียนพบว่าผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้
 เอกสารประกอบการเรียนการสอน เรื่องเพลงเรือมกะโน้บติงตอง (ระบำตึกแต่นตำข้าว)
 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.51 เมื่อจำแนก
 เป็นรายข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ขนาดของเล่มเอกสารฯ หยิบใช้ง่าย
 สะดวกในการนำไปใช้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.00 รองลงมา
 คือ ความสวยงามและความชัดเจนของภาพ ที่ใช้ประกอบในเอกสารประกอบการเรียนการสอน

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.74 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.45 และฉันมีความสุขที่ได้เรียนรู้ เรื่องเพลงเรอัมกะโน๊บติงตอง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.74 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.45 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจมากที่สุดลำดับแรกคือ ข้อที่ 8 ผู้เรียนรับฟังความคิดเห็นจากเพื่อน ๆ และครู รองลงมาคือ ข้อที่ 2 ผู้เรียนยินดีเสมอเมื่อได้ช่วยเหลือเพื่อนในกลุ่ม และข้อที่ 11 สามารถฝึกให้เป็นคนมีคุณธรรม ที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจากผู้เรียนได้เรียนรู้ในสิ่งที่ตนสนใจ มีความชอบ ความสบายใจ ความสุขใจต่อสภาพแวดล้อมและไม่มีความเครียดหรืออึดอัดใจในการเรียนและผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งที่ปฏิบัติด้วยความเต็มใจ ซึ่งกิจกรรมนั้นสามารถตอบสนองความต้องการได้และสามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความต้องการพบกับความสำเร็จมากขึ้นเรื่อย ๆ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยได้สร้างเอกสารประกอบการเรียนการสอน ที่เนื้อหาสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมในชุมชน เหมาะสมกับระดับของนักเรียน ทำให้นักเรียนสนใจในการเรียน ฝึกปฏิบัติด้วยตนเองได้ สร้างความสนุกสนาน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของรางวัลมาตรฐานมากขึ้น ชื่นชมในความงามของการรำรำ เล็งเห็นถึงประโยชน์ของการเรียนนาฏศิลป์ รวมถึงเห็นความสำคัญ ของวิชานาฏศิลป์ มีความคิดสร้างสรรค์ในการทำกิจกรรม หรืองานที่ได้รับมอบหมายได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 194) ที่กล่าวว่า วิชานาฏศิลป์ เป็นกลุ่มสาระที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ มีจินตนาการทางศิลปะ ชื่นชมความงาม มีสุนทรียภาพ ซึ่งมีผลต่อคุณภาพชีวิต มนุษย์ช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกายจิตใจ สติปัญญาอารมณ์สังคม ตลอดจนการนำไปสู่การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเองอันเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อ หรือประกอบอาชีพได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ พัทยา ปงมะจักร (2552 : 21) ที่กล่าวว่า ผู้เรียนที่มีความชอบ ความสบายใจ ความสุขใจ ต่อสภาพแวดล้อมในด้านต่าง ๆ หรือเป็นความรู้สึกที่พอใจต่อสิ่งทำให้เกิดความชอบ ความสบายใจ และเป็นความรู้สึกที่บรรลุถึงความต้องการและสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อังคณา เฟ็งมณี (2550 : 64) ได้ทำการศึกษาการใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ วิชานาฏศิลป์ เรื่อง ลีลานาฏศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้เรียนมีความพึงพอใจ ต่อการใช้ เอกสารประกอบการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ วิชานาฏศิลป์ เรื่อง ลีลานาฏศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อยู่ในระดับมากอีกทั้งยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชูมาศ เรือนพระจันทร์ (2550 : 68) ได้ทำการศึกษา การพัฒนาและผลการใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระที่ 3 นาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ21101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้เรียนมีความพึงพอใจ ต่อการใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระที่ 3 นาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ21101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 อยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับงานวิจัย

ของ มยุรี รังสิตพล (2551 : 47) ได้ทำการศึกษา การพัฒนาเอกสารประกอบการเรียนการสอน เรื่อง ฟ้อนทอผ้าไหมแพรวา กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้เรียนมีความพึงพอใจในการใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ เรื่อง ฟ้อนทอผ้าไหมแพรวา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจากผู้เรียนได้เรียนรู้ในสิ่งที่ตนสนใจ มีความชอบ ความสบายใจ ความสุขใจ ต่อสภาพแวดล้อมและไม่มีความเครียดหรืออึดอัดใจในการเรียนและผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมอย่างใด อย่างหนึ่งที่ปฏิบัติด้วยความเต็มใจ ซึ่งกิจกรรมนั้นสามารถตอบสนองความต้องการได้และสามารถ กระตุ้นให้ผู้เรียนมีความต้องการพบกับความสำเร็จมากขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด

ของ พัทยา ปงมะจักร (2552 : 21) ที่กล่าวว่า ผู้เรียนที่มีความชอบ ความสบายใจ ความสุขใจ ต่อสภาพแวดล้อมในด้านต่าง ๆ หรือเป็นความรู้สึกที่พอใจต่อสิ่งทำให้เกิดความชอบ ความสบายใจ และเป็นความรู้สึกที่บรรลุถึงความต้องการและสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อังคณา เพ็งมณี (2550 : 64) ได้ทำการศึกษาการใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ วิชานาฏศิลป์ เรื่อง ลีลานาฏศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้เรียนมีความพึงพอใจ ต่อการใช้ เอกสารประกอบการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ วิชานาฏศิลป์ เรื่อง ลีลานาฏศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อยู่ในระดับมากอีกทั้งยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชูมาศ เรือนพระจันทร์ (2550 : 68) ได้ทำการศึกษา การพัฒนาและผลการใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระที่ 3 นาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ21101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้เรียนมีความพึงพอใจ ต่อการใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระที่ 3 นาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ21101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 อยู่ในระดับมากและสอดคล้อง กับงานวิจัยของ วงเดือน พลบูรณ์ (2551 : 112) ที่ได้ทำการศึกษา การใช้เอกสารประกอบ การเรียนการสอน เรื่อง เชื้องประยุกต์เทิดไท้องค์ราชันย์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีความพึงพอใจ ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอน เรื่อง เชื้องประยุกต์เทิดไท้องค์ราชันย์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ โดยรวมอยู่ในระดับมากและยังสอดคล้อง กับผลการวิจัยของ โกสุม สวัสดิ์พูน (2555 : 90-91) ที่ได้ศึกษาผลการใช้เอกสารประกอบ การเรียนรู้นาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ ระบายนางรองรำลึก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียนรู้นาฏศิลป์พื้นเมืองสร้างสรรค์ ระบายนางรองรำลึก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อยู่ในระดับมาก ซึ่งผลการวิจัยเป็นไปตามสมมุติฐาน ข้อที่ 4

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอน เรื่องเพลงเรือมกะโน้บติงตอง (ระบำตึกแตนตำข้าว) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพแก่นักเรียนนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัย ได้แก่ ความเชี่ยวชาญทางด้านการปฏิบัติ ท่ารำ

1.2 ครูและผู้บริหารควรมีการสนับสนุนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอน เรื่องเพลงเรือมกะโน้บติงตอง (ระบำตึกแตนตำข้าว) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

1.3 ควรนำเอกสารประกอบการเรียนการสอน เรื่องเพลงเรือมกะโน้บติงตอง (ระบำตึกแตนตำข้าว) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ใ้ใช้กับทักษะปฏิบัติในวิชานาฏศิลป์ หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 การแสดงนาฏศิลป์พื้นเมือง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1. ควรมีการศึกษาการสร้างเอกสารประกอบการเรียนการสอน เกี่ยวกับวิชานาฏศิลป์ ในหน่วยการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพื่อพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติ ท่ารำ

2.2 ควรมีการพัฒนาแบบแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่เหมาะสมกับยุคปัจจุบัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพื่อให้การปฏิบัติท่ารำให้มีความทันสมัย

2.3 ควรมีการขยายผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เอกสารประกอบการเรียนการสอน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพื่อไปประยุกต์ใช้กับทักษะปฏิบัติในวิชานาฏศิลป์ การเคลื่อนไหวและการแสดงนาฏศิลป์และการละครง่าย ๆ ถ่ายทอดลีลาหรืออารมณ์ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น